Ledenmagazine van **Vereniging Oud-medewerkers NN Group**

VONN Magazine

Jaargang 24, Nummer 2 - 2024

“Het voorzitterschap kost meer tijd dan gedacht”

Met voorzitter Dick Bukman terugkijken na twee jaar

6 Interview met Paul Barten

11 Ingrid Elferink van het Historisch Archief NN

12 Elke seconde telt

INHOUD

3
Voorwoord
Lees verder

4
Bestuursbeleid
Dick Bukman
Lees verder

5
Verenigingsnieuws
- Bestuursbijeenkomst in april
- 9 september golftoernooi
- Blogs
- In memoriam & de nieuwe leden

Lees verder

6
Intervieuw
Paul Barten
Lees verder

7
Column
Wim van Elsacker
Lees verder

8
Uw Belang: SEB
- Werken aan digitale vaardigheden

Lees verder

9
Uw Belang: Pensioenen
- Over indexatie, communicatie, harmonisatie en de toekomst
- VO-PFI: Oordeel over gemaakte uitvoeringskosten
- PFI-Nieuws: PFI-pensioenen vanaf 1 januari verhoogd

Lees verder

10
Uit het archief
4 mei herdenking
Lees verder

11
Interview
Ingrid Elferink
Lees verder

12
Interview
Elke seconde telt
Lees verder

VOORWOORD

Aandacht voor elkaar is het hart van de vereniging

Het is zo'n mooi gezicht als de knoppen verschijnen in de hortensia's in mijn tuin. Nog even wachten en dan staan ze volop in bloei. Ze vragen veel aandacht en verzorging, maar dan heb je er ook veel plezier van. Dat is hetzelfde als samenwerken aan de toekomst van een vereniging. Het vraagt tijd, inzien wat voor de leden belangrijk is en daar met veel aandacht en zorg op inspelen. Onze voorzitter Dick Bukman geeft aan hoe we met behoud van wat was, toch een nieuwe koers inslaan met onze vereniging.

Toch is het onvermijdelijk dat we soms leden verliezen. In een tijd waarin we steeds meer digitaal met elkaar omgaan, verliest het spontane gesprek de strijd. Persoonlijk vind ik dat een groot gemis. Voor mij hoort bij een vereniging aandacht voor elkaar, even tijd maken voor een echt gesprek, vooral als het over de minder leuke dingen van het leven gaat. Daarom ben ik blij dat de commissie Activiteiten weer zoveel mooie bijeenkomsten weet te organiseren. Juist daar is de mogelijkheid om die collega van vroeger even te treffen en tijd te nemen voor een goed gesprek.

In dit nummer kijken we ook terug op het verleden dat voor velen nog steeds een grote rol blijft spelen in het heden. De grootheid en glorie van NN komt vaak terug in de verhalen die wij opschrijven. Het delen van een gemeenschappelijk verleden versterkt de band tussen de leden in het heden.

Veel leesplezier.

Hartelijke groet,

Angela van Leeuwen, *hoofdredacteur*

BESTUURSBELEID

“Het kost meer tijd dan gedacht”

Met Dick Bukman terugkijken op twee jaar voorzitterschap

Nu, bijna drie jaar na zijn aantreden als voorzitter, spraken we met Dick Bukman om samen terug te kijken. Wat is er bereikt? Even kritisch: een teruglopend ledenaantal, een tekort op de begroting, weinig activiteiten voor leden in de agenda, weinig initiatieven om vooruit te komen. Wat vindt Dick daarvan?

Om met het belangrijkste te beginnen: hoe kijkt Dick terug op deze twee jaar voorzitterschap? Met gemende gevoelens, zo blijkt. Aan de ene kant is er zijn ervaring dat het “leuk” is om “met elkaar dingen te doen, om samen te overleggen, hoofdlijnen vasthouden en van alle meningen chocolade te maken”. Aan de andere kant is het hem “tegengevallen”, omdat het voorzitterschap “meer tijd tijdens kantooruren kost dan gedacht”. Dick werkt na een mooie loopbaan bij ING, NN, Movir en een heel kort uitstapje naar de Rabobank nu, samen met zijn vrouw, in vof-verband voor Athenos Adviesgroep, waarbij hij problemen oplost bij ondernemers in opdracht van AOV-, en WA-verzekeraars en belangenbehartigers. Het gaat daarbij om advisering rond zelfstandigen die uitvallen. “Claims van ondernemers bij letselschade en AOV vereisen specialistisch advies, bijvoorbeeld omdat niet iedereen goed weg weet met jaarcijfers.” Na een onverwachte confrontatie met hartproblemen werkt Dick nu weer hele dagen. Tijd is voor hem als werktijd en dus als inkomen.

De nieuwe ledenactiviteiten bleven een half jaar uit en het ledental neemt af om van het begrotingstekort nog maar te zwijgen…
Dick: “Dat van die ledendaling stoort me bijzonder. Natuurlijk hebben ook wij te maken met het maatschappelijke fenomeen dat steeds meer naar online wordt verplaatst en er sprake is van een toenemend individualisme. Mijn generatie spreekt met warmte over de NN-merken, maar op het ING-hoofdkantoor wordt steeds vaker Engels gesproken. Mensen werken nu vaak maar drie tot vijf jaar bij een werkgever en veranderen dan van baan. Van de merkbinding van toen is nu weinig over. Wat bieden we de leden, naast belangenbehartiging en contacten met oud-collega’s? Kortingen en personal benefits kun je nu overal krijgen. En zijn we met die evenementen wel optimaal bezig?”

Hoezo?
“Als je kijkt naar de Vereniging Oud-medewerkers Delta Lloyd, dan lijkt het alsof zij met minder middelen dan wij op het gebied van evenementen meer doen. Ze sponsoren jaarlijks een grote reünie – met honderden deelnemers – en daarnaast betalen leden gewoon zelf de kosten van hun uitstapjes zoals boottochtjes en museumbezoekjes, zonder sponsoring van de vereniging. VO-Delta Lloyd groeit wel, in tegenstelling tot onze vereniging. Ik denk dat die reünies een goede keuze van hen zijn. Overigens ga ik als werkende nooit naar onze eigen uitstapjes omdat ze tijdens mijn werktijd zijn. Als we nieuwe mensen willen trekken, zullen we ook daarover besluiten moeten nemen.”

> “Belangenbehartiging rond onze pensioenen blijft de kern van onze missie.”

Heb je ideeën?
“Ik denk dat we evenementen en uitstapjes moeten gaan organiseren die je als eenling nooit zou kunnen beleven, maar als groep wel. Een meer exclusieve insteek dus, zoals we nu ook vaak doen: met een select groepje een kijkje gaan nemen ergens achter de schermen. En daarnaast vind ik een reünie interessant, bijvoorbeeld de geplande reünie van de oude IT-afdeling van NN, of de begin dit jaar georganiseerde reünie van de technische buitendienst.”

Wat wil het bestuur de oud-NN’ers nu gaan bieden?
“In het verleden is gekozen voor belangenbehartiging rond onze pensioenen en dat blijft de kern van onze missie. De vraag is alleen hoé. Er zijn meer initiatieven nodig vanuit het bestuur en de ledenraad. En meer vooruitkijken. Ik stel me voor dat we ons wat activistischer gaan opstellen. Niet te braaf aan het lijntje lopen van PFI, maar via de commissie Pensioenen en het Verantwoordingsorgaan onze mening en voorkeuren nog duidelijker kenbaar maken. Dat betekent dat ook de kleine dingen – zelfs als er niets gebeurt – beter naar de leden gecommuniceerd moeten gaan worden. Het optimaliseren van de afstemming met VO-ING, dus samen optrekken, is dan van belang. Recent is er een succesje geboekt op dit punt: PFI stelde dat AZL de indexatie 2024 vanaf 1 januari 2024 niet kon uitbetalen vanwege de complexiteit van de uitvoering, maar door de verschillende protesten is er nu de toezegging dat leden die indexatie wel vanaf begin dit jaar krijgen.”

Dick Bukman

Als net afgestudeerde econoom kwam Dick Bukman (58) terecht bij NMB in Zwijndrecht. Kredieten voor de binnenvaart werd zijn product. Op zijn 32e werd hij directeur en via het management developmentprogramma kwam hij terecht bij Movir. Daar werd hij algemeen directeur. Hij viel al snel op binnen NN, maakte een “vergissing” door eventjes naar de Rabobank over te stappen en keerde snel weer terug naar NN. In 2015 begon hij als zzp’er bij Athenos Adviesgroep dat zich bezig- houdt met advisering rond AOV en letselschade van ondernemers.

Is er gekozen voor een aangepast doelgroepprofiel voor de toekomstige VO-NN-leden?
“Ons uitgangspunt is om ons te richten op 50-plussers, dus inclusief wie nog actief is in het arbeidsproces. De keuze daarvoor wordt opnieuw onderzocht. We hebben ook te maken met de personeelsvereniging van onze sponsor NN die we niet in de wielen willen rijden. Dat sluit bepaalde acties naar deze doelgroep uit. Het werven moeten we vooral doen door een aantrekkelijk aanbod te doen met belangenbehartiging en aansprekende activiteiten/reünies.”

Je zet een beeld van jezelf neer als iemand die niet snel ingrijpt en voorzichtig manoeuvreert.
“Ik reageer inderdaad niet direct. Degene die mij ooit opleidde bij de NMB Bank zei eens: ‘Een bankier haast zich niet. Je kan er best een nachtje, of twee, over slapen’. Ik zit niet de hele dag op de lip van mijn medebestuursleden. Ik heb bovendien mijn eigen winkeltje waar ik mijn geld moet verdienen, de tijd ontbreekt me dikwijls. Er gebeurt ook wel eens iets buiten mijn blikveld en dat is helemaal niet erg. En soms ben ik wel eens wat naïef, vind ik.”

En de flirt met VO-Delta Lloyd?
“Binnen het huidige ledenbestand zijn er weinigen die een emotionele binding met Delta Lloyd hebben. Maar dat gaat in de toekomst natuurlijk veranderen. Ik zeg daarom ‘nu niet’ tegen suggesties om te gaan praten over samengaan. Maar het lijkt wel alsof VO Delta Lloyd een paar dingen beter doet dan wij; ze doen meer met minder middelen en groeien in ledental; Daarvan kunnen we wel iets leren.“
(Angela van Leeuwen en Ewald Wagenaar)

VERENIGINGSNIEUWS

Van de **ledenraads- en bestuurstafel**

Bestuursbijeenkomst in april

Er stonden weer belangrijke punten op de agenda tijdens de bestuursbijeenkomst van 10 april via Zoom.

Er werd gesproken over de wens van de ledenraad om de **jaarplannen van de commissies** een herkenbare structuur te geven en een planning -en- control jaarcyclus op te zetten. Er moet daarbij een balans worden gevonden tussen bureaucratie en adhocratie. Een voorstel voor de ledenraad wordt uitgewerkt.

Uiteraard is ook gesproken over de **belangenbehartiging** van ons pensioen. De vaagheid rondom de indexatie baart het bestuur grote zorgen. We willen de vinger nog meer aan de pols houden en daarom zal aan de ledenraad worden voorgesteld om bij de maandelijkse bestuursvergaderingen een vertegenwoordiger van de pensioencommissie aan te laten schuiven. De belangenbehartiging richting het pensioenfonds kunnen we dan assertiever en kritischer voeren.

Over 2023 zal een **jaarverslag** worden opgesteld en aan de ledenraad tijdens de meivergadering worden gepresenteerd.

Om de **begroting sluitend** te krijgen, wordt met een vergrootglas gekeken naar de verschillende posten en met name naar de grote uitgaven bij de commissies Activiteiten en Communicatie.

Bij de commissie Communicatie is de grootste uitgave het VO-NN Magazine. Als bestuur zijn we het erover eens, dat bij een A-merk als NN ons verenigingsblad ook kwaliteit moet uitstralen. Het Magazine is een uitgeefproduct onder laag BTW tarief, maar dat vereist wel een minimum aantal edities per jaar. Ombuigingen in de kosten voor het blad zullen nader worden bezien.

Een nieuwe **Facebookpagina** voor (oud-)NN'ers heeft in een paar weken bijna 2000 vrienden voor zich ingenomen, waarbij opvallend veel herinneringen worden gedeeld door (oud-)medewerkers van andere labels van NN. Dit platform biedt wellicht mogelijkheden om nieuwe leden voor VO-NN te interesseren. Het beleid om reünies te helpen organiseren, kan hierbij ondersteunen.

Het bestuur zal binnenkort nader kennismaken met bestuursleden van de **VO-DLG (Delta Lloyd).** Het betreft hier uitsluitend een kennismaking en uitwisseling van wat de verschillende verenigingen doen voor hun leden.
(Paul de Widt en Joke Elzenaar)

Waarover spraken zij?

Het bestuur en de ledenraad kwamen op 1 mei 2024 bijeen.
Dit is een verslag van de belangrijkste punten die zij bespraken.

Toekomst VO-NN – Aan de hand van een voorstel van het bestuur wordt besproken welke stappen er gezet zouden kunnen worden om te werken aan een gezonde toekomst van de vereniging. Hierbij ligt het accent op belangenbehartiging pensioenen en op ontmoeten. Bij zo'n nieuwe kijk hoort natuurlijk ook een missie en een visie. Er worden de nodige op- en aanmerkingen gemaakt en suggesties gedaan. Het bestuur gaat hiermee aan de slag en presenteert in het volgende overleg (september 2024) de definitieve versie. Om goed te kunnen sturen op het uitvoeren van (te maken) plannen en de benodigde financiering, wordt afgesproken om dit beter dan nu te monitoren. Voorkomen moet worden dat het niet (te) bureaucratisch wordt.

Jaarverslag VO-NN 2023 – Het concept wordt besproken en wordt in zijn definitieve vorm op de website geplaatst, zodat iedereen kennis kan nemen van wat er allemaal is gebeurd en wat het heeft gekost. Financieel gezien is er een negatief resultaat geboekt, iets minder dan voorzien.

Beleid ereleden en leden van verdienste – Wanneer wordt iemand erelid of lid van verdienste? Is dat nog van deze tijd of zijn er andere oplossingen om leden die zich verdienstelijk maken voor de vereniging te waarderen? Het bestuur had een voorstel gemaakt dat de basis voor de discussie vormde. Het uiteindelijke resultaat is dat een kleine meerderheid van de ledenraad voorstander is van de mogelijkheid om ereleden en leden van verdienste te benoemen, maar dan wel met aangepaste spelregels. Dit wordt verder uitgewerkt en in september 2024 opnieuw besproken.

Commissie-informatie – De verschillende commissies hebben een toelichting gegeven op de stand van zaken op hun werkgebied.
Bij de *commissie Pensioenen* was de (wijze van) communiceren richting de leden een hot item. Er wordt gewerkt aan plannen om dit anders vorm te geven.
De *commissie Communicatie* is verheugd met de toetreding van Hasko van Dalen, vooruitlopend op een aantal wisselingen die in de loop van het jaar in de commissie gaan plaatsvinden.
De *commissies Ledenwerving / ledenbehoud* en *Activiteiten* werken steeds meer samen. Zo wordt, naast de gebruikelijke uitjes / excursies, gewerkt aan de organisatie van een reünie voor oud IT'ers.

Oud en nieuw – Op 11 september 2024 wordt de oude ledenraad bedankt voor haar inspanningen en wordt de nieuwe ledenraad geïnstalleerd.
(Jan Pouw)

Om alvast te noteren: op 9 september is VO-NN te gast bij Golfclub De Dorpswaard in Kerkdriel voor ons jaarlijkse golftoernooi.

Wat staat ons te wachten? Wim van Dinther is als organisator sterk betrokken bij het wel en wee van deze golfclub. Hier zijn impressie van waar wij die dag op kunnen rekenen: "Kerkdriel ademt de sfeer van een echt Gelders dorp. De aldaar aanwezige golfbaan heeft een fantastische ligging aan de oude loop van de Maas. Een baan die het dorp waard is. De toegang bestaat uit twee forse trappen, wat een garantie geeft op een fantastisch uitzicht op de baan. Het lijkt dus minder toegankelijk voor minder validen en ouderen, maar voor deze groep vinden we altijd een oplossing. Uniek is de driving range. Men slaat niet op een grasmat maar op het water. Dat lijkt een kostbare zaak te worden voor de club, maar de ballen blijven drijven. Deze 9-holesbaan heeft alle faciliteiten in zich van bos, open water, links en een glooiende baan. Voor een 9-holesbaan is dit uitzonderlijk. Er zijn 2 par-5, 5-par4 en 2-par 3 holes. Door de plaatsing van dubbele tees heeft het de uitstraling en beleving van een 18-holes baan. Door de hoge afslagplaatsen en de hooggelegen greens kan men genieten van een magnifiek uitzicht over een zijarm van de rivier de Maas. Het restaurant is sfeervol met een vriendelijke bediening en een ruime menukaart. De 9-holesbaan van De Dorpswaard is door zijn ligging direct aan de Maas zeker een unieke baan en daarom ook een aanrader om hem eens te lopen."
Dit wordt een dag om van te genieten. Tot ziens op 9 september en let op de e-mails als de inschrijving op de website start.
(Jan Groeneveld)

Blogs – **Echt even lezen dit**

Onze bloggers op vo-nn.nl komen steeds weer met boeiende teksten. Echt de moeite waard om even te lezen.

40-45

Het is een goede gewoonte om begin mei de gevallen collega's uit de Tweede Wereldoorlog te herdenken. Kees Bruin toog met een bestuurslid en ledenraadslid naar de plechtigheid bij NN waar onder meer ceo David Knibbe over zijn grootouders sprak. Kees roept aan het einde van zijn verslag op tot het blijven vertellen van de verhalen, de helden van toen en de ellende die oorlogen met zich meebrengen.

Lees de blog

Helmpie

Hasko van Dalen kocht een nieuwe fiets, weer een elektrische. En kreeg een helm cadeau. Een innerlijk conflict bracht zijn keuze om die niet te dragen aan het wankelen. Hoe dat afliep? Lees deze blog!

Lees de blog

Nieuwe leden

In de afgelopen periode zijn 9 oud-collega's lid geworden van de VO-NN. Hierbij worden zij van harte welkom geheten bij onze vereniging.

- **De heer C. Bron,** DEN HAAG
- **De heer H.J.P. Koopman,** NIJMEGEN
- **De heer J. T. Postmus,** CAPELLE AAN DEN IJSSEL
- **De heer J.A. van Boxel,** WAALWIJK
- **De heer G.P. Kulkens,** ANDIJK
- **De heer F.J. Driel,** DEN HOORN
- **De heer K.G. Sewalt,** LEIDSCHENDAM
- **De heer J. Koelink,** SPIJKENISSE
- **De heer M. Drost,** ZOETERMEER

In memoriam

De vereniging is voor haar mutaties in het ledenbestand afhankelijk van de informatie van de leden zelf. En in geval van overlijden van informatie hierover van de nabestaanden. Het komt voor dat we wél een overlijden doorkrijgen maar niet de overlijdensdatum. De volgende leden zijn ons in de achterliggende periode ontvallen.

- **De heer A. Blanken,** EDE GLD
- **De heer A.J. Heemskerk,** ULVENHOUT
- **De heer A.J. Jutte,** LEIDERDORP
- **De heer A.J.M. van Zijl,** 'S-GRAVENHAGE
- **De heer A.M. Vooge,** LEIDSCHENDAM
- **De heer A.W. Legebeke,** OLST
- **De heer B. Snaauw,** OOST-SOUBURG
- **De heer C.A. Hoekstra,** FRANEKER
- **De heer E. Bedier de Prairie,** ULFT
- **De heer E. Tjidgat,** RIDDERKERK
- **De heer E.D. Visser,** ALPHEN AAN DEN RIJN
- **De heer E.W.A. Simons,** HEERLEN
- **De heer F.C. Pronk,** VOORBURG (ZH)
- **De heer G. Krommenhoek,** EDE GLD
- **De heer G.J. Voet,** BERGSCHENHOEK
- **De heer H.C. Castenie,** BOXMEER
- **De heer J. Noorman,** BARNEVELD
- **De heer J. Woerts,** EDE
- **De heer J.A. Kunnen,** BARENDRECHT
- **De heer J.B. Naves,** WINTERSWIJK
- **De heer J.J. Hendrikx,** LIMBRICHT
- **De heer J.J. de Moel,** NOORD-SCHARWOUDE
- **De heer J.N.M. de Haas,** 'S-GRAVENHAGE
- **De heer P. Boer,** RIJSWIJK ZH
- **Mevrouw C.E.M Zoet - van Ingen,** VEENDAM
- **De heer P.M. Quist,** OUD-BEIJERLAND
- **De heer R. Mertens,** CAPELLE AAN DEN IJSSEL
- **De heer R.A. Vedder,** HUISSEN
- **De heer TH.H.G. Pinkse,** ZAANDAM
- **De heer W. van Dompseler,** HOOGEZAND
- **De heer W.F.C. Edelaar,** LELYSTAD
- **De heer W.J.J. Scheepers,** ROOSENDAAL
- **Mevrouw E.H. Kleinrensink-Van Steensel,** VOORBURG
- **Mevrouw J.F. Vermeulen-Remeijer,** BERGAMBACHT
- **Mevrouw M.J. Hartman-Smith,** PIJNACKER
- **Mevrouw N.M. Driesprong-de Gelder,** 'S-GRAVENHAGE
- **Mevrouw V. Croese-Flikkenschild,** ROTTERDAM

Wij wensen de nabestaanden veel kracht bij het verwerken van dit verlies.

INTERVIEW

“Tot zijn 80ste heeft mijn vader **nooit iets over de oorlog verteld**”

De vader van Paul Barten was 'Engelandvaarder'

Het Nationaal Comité 4 en 5 mei vraagt in 2024 aandacht voor het thema ‘intergenerationele overdracht’: hoe ontwikkelen herinneringen zich van de eerste naar volgende generaties? Alle reden om te gaan praten met ons erelid Paul Barten, wiens vader Ed Barten meermaals heeft geprobeerd de Noordzee over te steken om zich in Engeland aan te sluiten bij de Royal Air Force.

Wat betekent 4 mei voor jou?
Paul: "Herdenken van al diegenen die zich voor onze huidige vrijheid hebben ingezet. Mijn vader had mijn moeder leren kennen in Canada tijdens zijn vliegeniersopleiding. Haar twee broers dienden in het Canadese leger en hebben meegewerkt aan de bevrijding van Europa. Mede dankzij hun inzet, leven wij in vrijheid."

Jouw vader, Ed Barten, is bekend geworden als Engelandvaarder. Hij zat in het verzet en moest op 15 mei 1941 onderduiken. Na twee mislukte pogingen via zee, is hij uiteindelijk, via Spanje, in Engeland terecht gekomen. Dat was in 1943. Vertelde hij vroeger vaak over zijn avontuurlijke reis?
Paul: "Tot zijn tachtigste heeft hij het nooit over de oorlog gehad. Tot Jan Bruin hem benaderde voor het boek over mislukte overtochten naar Engeland. Van mijn moeder en ooms en tantes hoorde ik wel flarden van zijn verhaal, maar nooit van hemzelf. Zijn tweede vrouw (mijn moeder was op 49-jarige leeftijd overleden) dwong hem zijn avonturen in de Tweede Wereldoorlog op te schrijven en met Jan te delen. Dat staat nu in het boek 'Vrijheid achter de horizon'."
Paul legt het boek op tafel en opent het zorgvuldig bij het verhaal van zijn vader.
Paul: "Mijn vader is na zijn tocht over de Pyreneeën in handen gevallen van de Guardia Civil en heeft in een concentratiekamp gezeten in Spanje. Uiteindelijk is hij via een gevangenenruil in Engeland terecht gekomen. Daar is geregeld dat hij een pilotenopleiding kon doen in Canada. Bij zijn terugkeer in Engeland bleek dat er geen piloten meer nodig waren. Mijn vader deed daarover zijn beklag en stuurde zelfs een brief aan Prins Bernhard om uit te leggen hoe machteloos hij zich voelde. Daar heeft hij nooit een reactie op gekregen. Hij was daar pisnijdig over en zei later schamper ‘Dat die het altijd te druk had met de vrouwtjes’. De reactie van mijn vader heeft ertoe geleid dat hij in eerste instantie niet tot officier werd bevorderd. Hij heeft dit alles als een groot onrecht ervaren. Later heeft hij zijn diensttijd voltooid als vlieger in Nederlands-Indië en is gezagvoerder geworden bij KLM."

Hebben de oorlogsavonturen van jouw vader invloed op jou gehad?
Paul: "Het enige dat ik lange tijd wist, was dat mijn ouders elkaar bij het dansen in Canada hebben ontmoet. Mijn moeder is ‘met de handschoen met mijn vader getrouwd en naar Nederland gekomen. Pas in de jaren ‘90, toen Jan Bruin kwam om zijn verhaal te publiceren, heb ik over de oorlogsverhalen van mijn vader gehoord. In 2015 stond ik naast hem bij de opening van het museum van Engelandvaarders in Noordwijk. Daar was koning Willem-Alexander ook bij. Dat vond mijn vader geweldig en ik heel bijzonder."

> Paul Barten: “NN was een hele trotse marktleider in de verzekeringswereld en moest er in die tijd aan wennen dat er op het hoofdkantoor in Amsterdam bankmensen zaten.”

Hoe kijk je nu naar jouw vader?
Paul: "Enorm trots. Mijn vader was een doorzetter en een perfectionist. Hij was niet iemand die met zijn gevoelens te koop liep, maar met kleine gebaren zijn waardering uitsprak. Hij was ook heel sportief. Tot op hoge leeftijd tenniste hij en werd zelfs nog nationaal kampioen tennis herendubbel in de categorie 80-plussers. Dat typeert hem."

Paul, even terug naar jou. In 1978, na je doctoraal bedrijfseconomie ben je begonnen bij NMB als medewerker Bedrijfseconomische Zaken van het assurantiebedrijf. Je hebt van 1994 – 2001 gewerkt bij NN als hoofd Centrale Marketing. Wat was kenmerkend voor NN in die tijd?
Paul: "Men stond zich voor op ‘Wij zijn de beste’ en zo werd je ook opgevoed. Dat werd ook bevestigd door de tussenpersonen. Die zeiden dat als we een verzekering in de markt niet kwijt kunnen, dan gaan we naar NN want die lossen het wel op. NN bedacht altijd een oplossing. Dat bleek achteraf een vergif dat in de organisatie kwam te zitten. Voor ieder probleem dat buiten de kaders viel, werd een apart programmaatje gemaakt in Excel of in Lotus 123. Als hoofd Centrale Marketing was ik ook verantwoordelijk voor de distributiestrategie. Ons voorstel was te focussen op de 20 meest winstgevende levenproducten en die te automatiseren in het nieuwe systeem. Maar de waardering van de tussenpersonen voor alle mogelijke oplossingen was toch bepalend voor de strategie."

In 2003, werd je hoofd Strategie & Marketing Services bij de divisie Wholesale Nederland, een ander onderdeel van ING Nederland. Wat was in die tijd het grootste verschil tussen de verzekerings- en bancaire tak van ING?
Paul: “NN was een hele trotse marktleider in de verzekeringswereld en moest er in die tijd aan wennen dat er op het hoofdkantoor in Amsterdam bankmensen zaten die ook iets te zeggen hadden over het te voeren beleid van NN in Den Haag en Rotterdam. ING Wholesale Banking had een internationale blik met vestigingen in Polen, Roemenië en België voor de mkb-markt. Daar werd veel aandacht aan besteed. Als hoofd van de stafafdeling Strategie & Marketing Services ben ik daar gebleven tot 2008. Ik had een afdeling van 20 man. In 2007 bedacht men dat mijn afdeling samengevoegd kon worden met de internationale marketingafdeling. Ik kon kiezen tussen een andere functie als marketingmanager of opteren voor een mooie vertrekregeling. Dat laatste heb ik gedaan."

Hoe was het om na 30 jaar afscheid te nemen bij ING?
Paul: "Terugkijkend kan ik alleen maar zeggen dat ik altijd met veel plezier bij ING heb gewerkt. Met goede bazen en medewerkers. Daar heb ik altijd mee geboft. Ik moest echt even nadenken of ik wel wilde stoppen. Het is belangrijk om goed afscheid te nemen. Niet alleen voor de mensen die weggaan maar ook om aan de mensen die blijven aan te geven dat mensen door de organisatie worden gewaardeerd. Ik heb een fantastisch afscheid gehad."

Ed Barten 1919- 2016 Onderscheiden met Kruis van Verdienste.

Ed Barten bij de opening in 2015 van Museum Engelandvaarders in Noordwijk in gesprek met Koning Willem-Alexander.

Je ging direct weer aan het werk als vrijwilliger voor VSI (Vereniging Senioren ING, voorloper van VO-ING)?
Paul: "Hans Kadiks was vicevoorzitter van de VSI en had mij benaderd voor de functie van secretaris in het bestuur. Leonard van der Hoeven was de voorzitter en Ad Beers penningmeester.

Na de splitsing van ING en NN (en de beursgang van NN), vonden wij het als bestuur van VSI een goede zaak dat ieder bedrijf zijn eigen vereniging voor gepensioneerden zou hebben. Voor onze verenigingen is, naast het opkomen voor de pensioenbelangen, het ook belangrijk dat er regelmatig activiteiten plaatsvinden, zodat vroegere collega’s elkaar kunnen ontmoeten. Op een paar honderd man na hadden de meeste medewerkers weinig op met de collega’s van het andere bedrijfsonderdeel, omdat ze ook geen gemeenschappelijke geschiedenis hadden ervaren. De splitsing op zich was een enorme klus en daar heb ik flink mijn tanden in kunnen zetten als secretaris."

Je hebt je zeven jaar volop ingezet voor VSI en later voor Bovom. Je bent ook erelid van beide verenigingen. Wat drijft jou om dit te doen?
Paul: “Ik wilde nog aftrainen, ik hield van structureren en organiseren. Professionele voetballers trainen af bij een amateurclub, fitte managers doen dat in bestuursfuncties bij verenigingen en stichtingen. Dat heb ik ook vijftien jaar gedaan als voorzitter van de tennisvereniging waar ik al die jaren met genoegen heb gespeeld en in het bestuur heb gezeten."

Binnenkort word je 75. Je hebt sinds kort besloten om na 15 jaar het voorzitterschap van je tennisvereniging op te geven. Wat ga je nu met al die vrije tijd doen?
Paul: "Het plan was niet meer altijd ‘aanstaan’ en overal op moeten reageren. Meer tijd met de familie doorbrengen en leuke dingen doen. Veel reizen, waar mijn vrouw en ik een liefhebber van zijn. Echter, recent heb ik bericht gekregen dat ik lijd aan de ziekte van Parkinson. Ik weet nog niet wat voor invloed dit op mijn leven gaat hebben. Volgens de doctoren heb ik nog maximaal vijftien jaar te leven. Lachend: ‘Dat vind ik mooi hoor, 97, zoals mijn vader, hoef ik niet te worden.”*(Angela van Leeuwen)*

Publicaties over **Ed Barten**

'Vrijheid achter de horizon' van Jan Bruin en Jan van der Werff.
'Ik wil nooit meer oorlog' van Lida Hoebeke en Conny Rijken.

COLUMN

Ooit te oud om een **nieuwe uitdaging aan te gaan?**

Onlangs ontving ik een open sollicitatie. Ik ben zelf 72 jaar! Hoe zit dat?
Toen ik in 2019 met pensioen ging, heb ik bewust een paar bezigheden opgepakt die heel anders waren dan wat ik als mijn werk deed. Zo komt het dat ik nu redacteur ben van het magazine van het Haags Openbaar Vervoer Museum. Belangstelling voor trams was altijd al een hobby van mij. En hoe leuk is het dan als je je vrijwilligerswerk kunt combineren met je hobby. Zelfs als het soms stress geeft. Zo heb ik persoonlijk ontdekt, dat vrijwilligerswerk het leven zin geeft. En met je hobby bezig zijn, kleurt het leven.
Zo kwam het dus dat ik een mailtje van iemand ontving. Het lijkt hem wel leuk om mee te werken aan het magazine. En die man is 77 jaar. Geweldig toch, dat iemand op die leeftijd nog besluit om een nieuwe uitdaging aan te gaan.
Er zijn er voor ons gepensioneerden nog zo veel mogelijkheden om een nieuwe uitdaging aan te gaan. Ook binnen VO-NN. Want alles wat we doen binnen onze vereniging is het resultaat van de inzet van vrijwilligers. Voor die inzet zijn wij als bestuur dan ook erg dankbaar.
Als je denkt dat je aan een nieuwe uitdaging toe bent en dat die mogelijk binnen onze vereniging te vinden is, dan nodig ik je uit om contact met mij op te nemen. Samen kunnen we dan de mogelijkheden onderzoeken. Als je net als ik belangstelling hebt voor oude Haagse trams, kan ik je een rondleiding bezorgen in het Haags Openbaar Vervoer Museum. Wie weet ontmoet je daar niet alleen een oud-collega, maar ook je nieuwe uitdaging.

Wim van Elsacker, *wim.van.elsacker@hccnet.nl*

UW BELANG SEB

Commissie Sociaal Economische Belangen

Werken aan digitale vaardigheden

Zelfstandigheid vergroten

De commissie SEB behartigt de belangen van de leden op sociaal- en economisch gebied en besteedt ook regelmatig aandacht aan specifieke thema's. In de vorige magazines publiceerden we artikelen over de thema's 'Financiële draagkracht bij ouderen' en 'Werken na pensionering'. In dit magazine gaan we in op het thema 'Nieuwe norm ouderenzorg'. Daarbij is het uitgangspunt 'Zelf als het kan, thuis als het kan, digitaal als het kan'.

Navigeren door een digitale wereld

Zonder digitale vaardigheden en toegang tot apparaten heb je geen toegang tot de digitale wereld. En als je dan in de digitale wereld zit, is de kans op verdwalen groot. Het wordt steeds belangrijker dat je in staat bent zelfstandig en zelfverzekerd deel te nemen aan de digitale wereld.

Wat is digitale vaardigheid?

Digitale vaardigheid omvat het vermogen om digitale technologieën te gebruiken, zoals computers, smartphones en internet. Het omvat basisvaardigheden zoals typen, navigeren op websites, het gebruik van e-mail en het begrip van online veiligheid. Daarnaast kan het ook het gebruik van specifieke apps en online diensten omvatten, afhankelijk van individuele behoeften en interesses. Een specifieke doelgroep zijn ouderen, die mogelijk minder vertrouwd zijn met digitale technologieën en vaardigheden willen ontwikkelen om effectief gebruik te maken van computers, smartphones en het internet. Het doel is om hun zelfstandigheid te vergroten, sociale connecties te bevorderen en toegang te bieden tot online informatie en diensten, terwijl tegelijkertijd aandacht wordt besteed aan het aanpassen van het leerproces aan hun specifieke behoeften en comfortniveau. Daar zijn heel veel mogelijkheden voor.

Op pad in een digitale wereld

Wist je dat in veel bibliotheken cursussen worden gegeven om je digitale vaardigheden te vergroten, bijvoorbeeld over veilig internetbankieren en het gebruik van DigiD? Met je DigiD kun je ook gemakkelijk inloggen bij Pensioenfonds ING om bijvoorbeeld je UPO te bekijken.
Aandacht voor het ontwikkelen van digitale vaardigheden of op een andere manier helpen om zelf je financiële zaken te regelen, is een belangrijk punt voor banken. In oktober 2023 hebben banken het manifest 'Digitale inclusie' ondertekend en het programma 'Toegankelijk bankieren' opgestart.
Ook banken werken samen met bibliotheken. In maart 2024 is gestart met Bankinformatiepunt, een landelijke proef van gezamenlijke Bankinformatiepunten in achttien bibliotheken (link naar lijst), de proef duurt tot het einde van 2024.
Misschien kom je zelfs nog een oud-collega in de bibliotheek tegen, want onder andere oud-medewerkers van ING geven hier adviezen.

Andere initiatieven

Banken hebben nog andere initiatieven om bankieren voor iedereen mogelijk te maken. Zo heeft de Rabobank het programma 'Rabobank Samen Bankieren' voor klanten die minder mobiel zijn door ziekte, ongeval, senioriteit of een lichamelijke beperking, met onder andere thuisbezoeken. ING organiseert workshops 'Digitaal bankieren' en kan je helpen op servicepunten. ABN AMRO geeft cursussen 'Online bankieren', soms zelfs op locatie, en heeft daarnaast een speciale seniorenlijn.

Grip op je bankpas

Een praktisch probleem kan zijn dat het lastig is om je bankpas uit de geldautomaat te krijgen omdat je bijvoorbeeld gewrichtsklachten hebt. Banken hebben daar een handig knijpertje voor, bij ING heet die Gripr.
Er zijn mogelijkheden genoeg om veilig op pad te gaan in de digitale wereld en grip te houden op je bankzaken.
Zie voor meer informatie: https://toegankelijkbankieren.nl/activiteiten/bankinformatiepunten.
(Conny Schäfer/Martin Hoedemakers, commissie Sociaal Economische Belangen)

UW BELANG Pensioenen

- *Commissie Pensioenen: Over indexatie, communicatie, harmonisatie en de toekomst*
- *VO-PFI: Oordeel over gemaakte uitvoeringskosten*
- *PFI-nieuws: PFI-pensioenen vanaf 1 januari verhoogd*

Commissie Pensioenen

Over indexatie, communicatie, harmonisatie en de toekomst

Omdat er steeds meer deelnemers zijn met een pensioen bij zowel PFI als bij één van de CDC-fondsen, zullen wij als pensioencommissie meer aandacht besteden aan die CDC-fondsen. Net zoals steeds bij PFI het geval was, zullen bestuurders van de CDC-fondsen regelmatig aansluiten bij de vergaderingen van de commissie.

De CDC-NN- en CDC-ING-fondsen volgen voor de pensioenindexatie de afgeleide CPI-index per oktober (CPI=Consumenten Prijs Index). In oktober 2023 was die index -2% dus de beide CDC-fondsen met dekkingsgraden (rond de 120%) hebben hun pensioenen niet geïndexeerd. Deze fondsen mogen de pensioenen niet verhogen als er sprake is van deflatie.
Voor Pensioenfonds ING (PFI) geldt dat er een hele hoge dekkingsgraad is van rond de 150%. Dat wil zeggen dat de discussie erover ging om nog een deel van de ontzettend hoge inflatie van het jaar 2022 in te halen of niet.
Over 2022 zijn op basis van een afgeleide CPI-index van 16,9% in oktober 2022, de pensioenen van PFI per 1-1-2023 met 8% verhoogd. Dat was een discretionair besluit van het bestuur van PFI omdat er in de pensioenregeling 3% als maximum geldt.
Een jaar later (in oktober 2023) was die index -2,0%; het was dan ook spannend wat het PFI-fonds zou besluiten, maar we zijn blij dat er wederom discretionair is besloten om aanvullend +4% pensioenindexatie te verlenen. Wat ons betreft positief nieuws voor PFI-gepensioneerden dat er wederom meer dan het maximum kon worden gegeven.

In oktober '24 verhoogd
Rond kerst 2023 besloot het PFI-bestuur tot 4% indexatie maar het duurde nog even voordat het PFI fonds hierover in detail kon communiceren. De bonden moesten hun achterban nog raadplegen en de juristen moesten een en ander nog in detail uitwerken om het daarna te laten tekenen. AZL (de pensioenuitvoerder van PFI) moest dit ook tussen de andere zaken door kunnen verwerken.
Al met al heeft PFI in april een en ander in iets meer detail kunnen communiceren.
We gaan er nu van uit dat de pensioenen in oktober (en mogelijk in september) worden verhoogd en dat dan in een eenmalig bedrag de verhogingen van januari-september worden uitbetaald. Iedere *gepensioneerde* krijgt hierover van PFI individueel bericht.
Als commissie kregen we veel vragen en opmerkingen van leden over de lange duur van het proces. We willen benadrukken dat het goed nieuws is dat de pensioenen over 2022 en 2023 in totaal met 12% worden verhoogd.

Communicatie over pensioenen en indexaties
De commissie Pensioenen heeft in haar maartvergadering besloten om een kleine werkgroep in te stellen die ervoor moet zorgen dat informatie naar de leden van de verenigingen over pensioenen en indexaties eensluidend wordt vermeld in nieuwsbrieven, magazines en via de websites van de fondsen. Deze werkgroep stemt de pensioenmaterie die gepubliceerd wordt af met de communicatieafdelingen van de verenigingen en ook met die van de fondsen.

Harmonisatie
Wij zijn blij dat de pensioenindexering nu voor alle deelnemers/gepensioneerden (dus ook de *slapers en actieven)* aan de afgeleide CPI-index wordt gehangen en niet meer aan de cao-lonen. Dit betekent voor nu:
Hogere indexaties over de voorgaande jaren 2022 en 2023 omdat in deze jaren de pensioenverhogingen gebaseerd waren op de afgeleide CPI-index. Die index was hoger dan de CAO-verhogingen van zowel de bank als de verzekeraar. De slapers en actieven merken dat door een verhoging van hun pensioenaanspraken.
Geen onderscheid meer binnen het fonds tussen verschillende groepen met verschillende indexatierechten.
Geen link meer naar cao-salarisuitkomsten of (nog erger) andere extra's in plaats van salarisverhogingen. Gewoon een extern vastgestelde CPI-index (afgeleid).

Wet toekomst pensioenen
Nu keert de aandacht van de commissie zich weer naar de Wet toekomst pensioenen (WTP) die er aan komt. Wij houden de vinger aan de pols wat betreft de voortgang in de transities van de drie fondsen, maar ook ten aanzien van mogelijke politieke ontwikkelingen betreffende goedgekeurde wetgeving.
Enkele fondsen zijn van plan om al per 1-1-2025 de overgang te maken. Bij conferenties daarover komen de commissieleden ook bestuursleden en bestuurders en vertegenwoordigers van gepensioneerden van andere fondsen tegen. Het tijdstip van invaren van de ING- en NN fondsen is nog niet duidelijk. Dat hangt onder andere samen met de technische mogelijkheden bij onze pensioenuitvoerder AZL.
De afgelopen maanden hebben we zowel met de sociale partners van ING als van NN kennisgemaakt. Wat ons opvalt, is dat de partijen zeker onze 'position papers' hebben gelezen waarin we als verenigingen ons standpunt rond het nieuwe stelsel hebben verwoord (de inhoud daarvan kunnen onze leden raadplegen op de websites van VO-ING en VO-NN).
Overigens maken bijna alle vertegenwoordigers van gepensioneerden van bedrijven dergelijke papers. Elk fonds en elk bedrijf heeft zo zijn eigen belangrijke punten en daarom ook andere uitkomsten. Recent was er bij het Koninklijk Actuarieel Genootschap een interessante presentatie van twee fondsen waar ze naast elkaar hadden gezet hoe ze omgingen met de voor hen belangrijkste punten. Op elke slide kon je wel een of meer verschillen aantreffen. Belangrijk voor ons en het bestuur is dat elk besluit of standpunt goed onderbouwd moet zijn, want anders is het naar de toekomst toe niet meer te verklaren.
Voor veel mensen is dit een open deur, maar toch, er is nog veel werk te doen…
(Peter Barneveld, namens de commissie Pensioenen)

Verantwoordingsorgaan PFI

Oordeel over gemaakte uitvoeringskosten

Het jaarverslag van Pensioenfonds ING 2023 is gereed. Toch altijd aardig om even door te bladeren. De kengetallen zijn leuk voor een pubquiz: Hoeveel deelnemers? Belegd vermogen? Kosten per deelnemer? (Voor de antwoorden: zie onderaan). Ook het Verantwoordingsorgaan (VO) is door de wetgever een rol toebedeeld bij het opstellen van de jaarrekening. Zij dient een oordeel te geven over het handelen van het bestuur.

Dit oordeel wordt, samen met de reactie van het bestuur daarop, in het bestuursverslag opgenomen en op die wijze gedeeld met de deelnemers. In de nieuwe pensioenwet van 1 juli 2023 is aan deze taak van het VO het volgende toegevoegd: "Het oordeel omvat in ieder geval een oordeel over de gemaakte uitvoeringskosten."

Hoge kosten?
Waarom staat deze zin er opeens in? Deze zin is het gevolg van een unaniem aangenomen amendement dat is ingebracht door D66 en CU bij de stemming over de nieuwe pensioenwet op 15 december 2022. Hierover was de hele Tweede Kamer het dus wél eens. Zij hebben zorgen over de hoge kosten van pensioenfondsen, specifiek de kosten voor de inhuur van externen, veelal in de vorm van vermogensbeheerders. Het is onwenselijk, meent de wetgever, als een relatief groot deel van het opgebouwde pensioenkapitaal hiervoor wordt gebruikt.
Daarom moesten wij, het VO-PFI, vanaf 2023 expliciet een oordeel geven over de uitvoeringskosten. Deze regel in de nieuwe, complexe pensioenwet was ons enigszins ontgaan, dus we waren blij dat we daags voor publicatie van de jaarrekening hierop nog even geattendeerd werden. Hoe zo'n oordeel aan te vliegen…?

Esther Grondijs.

Uitvoeringskosten
Bij uitvoeringskosten gaat het om kosten voor pensioenbeheer, administratie, communicatie, vermogensbeheer en transactiekosten zoals het bijhouden van een goede administratie van de gegevens, het verzenden van brieven naar de deelnemers en gepensioneerden en het beheer van de beleggingen (kopen en verkopen van aandelen en obligaties).

Er is een onderverdeling in drie categorieën:

1. Kosten voor pensioenbeheer.
2. Kosten voor vermogensbeheer.
3. Transactiekosten.

Voor pensioenbeheer bestaat een door de pensioenfederatie opgestelde benchmark: kosten per deelnemer. Over de relatieve hoogte van de kosten valt dus wel wat te zeggen, maar dat is maar één kant van de medaille, want goedkoop kan duurkoop zijn. De klanttevredenheidsonderzoeken zeggen iets over de kwaliteit van de dienstverlening die er voor die prijs geleverd is. De kosten voor vermogensbeheer en de transactiekosten waren in 2023 zowel absoluut als relatief lager dan in 2022. Ook komen deze gunstig uit in vergelijking met fondsen van gelijke omvang. Ons oordeel is dan ook dat het bestuur prudent met de kosten omgaat. We zullen hier in 2024 aandacht aan blijven besteden.
(Esther Grondijs is lid van het Verantwoordingsorgaan Stichting Pensioenfonds ING (VO-PFI), esther.grondijs@pfing.nl en verantwoordingsorgaan@pfing.nl)

(Antwoorden op de drie vragen: 65.280 deelnemers; € 26,0 mld belegd vermogen; € 98,- kosten per deelnemer per jaar (€ 97,- wordt ook goed gerekend)).

PFI-Nieuws

PFI-pensioenen vanaf 1 januari verhoogd

Alle PFI-pensioenen zullen voortaan op dezelfde manier worden verhoogd, op basis van de prijsinflatie. Hierdoor ontstaan ruimere mogelijkheden voor een aanvullende verhoging over de afgelopen jaren voor alle pensioenen. Het gaat om verhogingen van 4% tot maximaal 12%, afhankelijk van de verhogingen die u al eerder heeft ontvangen.
Het doorvoeren van deze afspraken is een complexe klus die formeel geregeld moet worden en tijd vergt. Er moeten verschillende formele stappen worden doorlopen, waaronder advies van het Verantwoordingsorgaan over de aan te passen uitvoeringsovereenkomsten. PFI wil vervolgens besluiten om de verhoging voor alle deelnemers met terugwerkende kracht in te laten gaan op 1 januari 2024. Pensioengerechtigden ontvangen dan naar verwachting vanaf uiterlijk oktober dit jaar hun verhoogde pensioen. Daarbij ontvangen zij dan ook eenmalig een nabetaling van de verhoging over de periode januari 2024 – oktober 2024.
*(Bron: **www.pensioenfondsING.nl**)*

UIT HET ARCHIEF

Herdenking gevallenen Tweede Wereldoorlog

Sinds 2020 staat er in het hoofdkantoor van NN in Den Haag een herinneringsmonument ter nagedachtenis aan alle medewerkers van alle rechtsvoorgangers van NN die tijdens de Tweede Wereldoorlog zijn omgekomen. Elk jaar worden deze medewerkers herdacht tijdens een herdenkingsceremonie, dit jaar op 2 mei.

Tijdens de oorlog waren duizenden Nederlanders het slachtoffer van oorlogsgeweld, moord en hongersnood. Onder hen ook vele medewerkers van de rechtsvoorgangers van Nationale-Nederlanden. Dit waren onder anderen militairen die vochten voor de verdediging van Nederland en Nederlands-Indië en omkwamen in de strijd of in krijgsgevangenschap, Joodse medewerkers die werden weggevoerd door de Nazi's en vermoord in vernietigingskampen en medewerkers die in het verzet gingen en werden verraden, direct gefusilleerd of afgevoerd werden naar kampen en daar omkwamen.

Onheilstijdingen

Al snel na het begin van de oorlog kwamen er bij de diverse directies berichten binnen over omgekomen medewerkers. Deze onheilstijdingen werden gedeeld met het personeel via circulaires en personeelsbladen. Er was veel onduidelijkheid, met name over mensen die in Duitse kampen zaten of in Nederlands-Indië. Pas na de bevrijding kon men met zekerheid de namen van de omgekomen medewerkers delen, in sommige gevallen pas jaren later.

Herdenkingssteen voor de slachtoffers bij De Nederlanden van 1845 bij de onthulling in 1946.

Plaquette

Bij De Nederlanden van 1845 werden in 1946 twee gedenkstenen onthuld, een voor de 29 slachtoffers in Europa en een voor de achttien slachtoffers in Azië. In 1971 werden alle namen op een plaquette gezet en in het nieuwe hoofdkantoor geplaatst. Bij de overige rechtsvoorgangers zijn geen herdenkingstenen bekend, maar werden de omgekomen medewerkers wel herdacht.

Sinds 2018 is bij NN een onderzoek gestart naar alle omgekomen medewerkers om één lijst te krijgen. Op deze lijst staan namen van 81 gevallenen met hun leeftijd, functie, plaats waar ze zijn omgekomen en, indien bekend, hun laatste rustplaats.

Monument

In 2020 is besloten om één herinneringsmonument te laten maken voor alle gevallenen van alle rechtsvoorgangers. Op het monument staan de 81 namen gegraveerd in alfabetische volgorde. Het object is een glazen zuil die symbool staat voor de kwetsbaarheid van de mens in oorlogstijd. De zuil is 1.69 meter en weegt 71 kilo, dat is ongeveer de lengte en het gewicht van de gemiddelde mens in Nederland in de periode 1940-1945. De nieuwe zuil is ontworpen door de beeldend kunstenaar Willem Noyons. Door hun naam te noemen, willen we deze medewerkers herdenken.

Heeft u meer informatie of wilt u verhalen delen, neem dan contact op met Ingrid Elferink via ***ingrid.elferink@nn-group.com***. Kijk voor meer informatie op de website ***Historische collectie NN***.

(Ingrid Elferink, Historisch Archief NN)

David Knibbe, CEO NN Group bij de onthulling van de herdenkingszuil in 2020.
Zoals eerder gemeld heeft Kees Bruin een blog geschreven over de herdenking die dit jaar plaatsvond.

INTERVIEW

“De geschiedenis helpt te begrijpen waarom er bepaalde keuzes worden gemaakt”

Ingrid Elferink van het Historisch Archief NN

In elke editie van VO-NN Magazine schrijft Ingrid Elferink over de historische collectie van Nationale-Nederlanden en haar rechtsvoorgangers. Ze werkt al 31 jaar als historie specialist voor de verzekeringsmaatschappij. Waarom is geschiedenis van belang voor een organisatie als Nationale-Nederlanden? En wat zijn wat haar betreft de topstukken uit de collectie?

“Nationale-Nederlanden vindt het belangrijk om uit te dragen dat we al meer dan 175 jaar verzekeren. De geschiedenis helpt daarbij. Als je inhoudelijk gaat kijken, dan is er in die twee eeuwen in essentie niet veel veranderd. Maar we hebben wel veel stormen doorstaan. De historie helpt je ook te begrijpen waarom er binnen het bedrijf bepaalde keuzes worden gemaakt. Zowel intern als extern is het dus van grote waarde.”

Geschiedenis delen met de maatschappij

Enkel maar vooruitkijken is wat Ingrid betreft dan ook niet de juiste manier. “Uit de geschiedenis kun je juist veel leren. NN is al zo lang onderdeel van de maatschappij. Veel mensen hebben bij ons een verzekering gehad of zijn op een of andere manier betrokken bij NN. Dan wil je de geschiedenis ook delen met de maatschappij.”
Waarvoor benaderen mensen Ingrid dan zoal? “Een kleindochter van iemand die verzekeringsagent was bij RVS nam contact op, omdat ze het leven van haar opa wilde opschrijven. Het werk voor de verzekeringsmaatschappij was natuurlijk maar een klein deel van zijn leven, maar met de informatie uit het archief konden we een reconstructie maken van dit deel. Ze vond het fantastisch en dat is uiteindelijk waar je het voor doet.” Ingrid straalt als ze erover vertelt en kan zo nog talloze voorbeelden opnoemen.
“Gisteren waren hier bijvoorbeeld twee mensen die onderzoek doen naar een gebouw in Surabaya, Indonesië. Het gebouw is ontworpen door Berlage, een invloedrijke architect die als huisarchitect werkte voor De Nederlanden van 1845 – waaruit NN uiteindelijk ontstond. Ik vond in het archief de bouwtekeningen en foto’s uit 1900-1920 en kon hun laten zien hoe het er destijds uitzag. Zij lieten mij foto’s zien van hoe het er nu uitziet, dus ik kan er nu ook de kleuren in zien. Want de foto’s uit het archief zijn natuurlijk in zwart-wit. Ook bekeken ze de bouwtekeningen. Het was geweldig hoe ze hier op een trapje stonden om zo de tekeningen van bovenaf goed te bekijken.”

Geschiedenis delen

Informatie opvragen bij het archief is kosteloos, “Het delen van onze geschiedenis is mijn kerntaak. Als mensen mij weten te vinden en ik heb de informatie, dan geef ik dat graag. Maar veel mensen hebben moeite om mij te vinden. Juist daarom vind ik het belangrijk om over de geschiedenis te vertellen, zowel binnen als buiten NN. Ik geef ook presentaties en schrijf er in ieder VO-NN Magazine over”, lacht Ingrid. Tijdens het gesprek is ze op het hoofdkantoor in Den Haag. Het grootste deel van de collectie is te vinden in het depot in Arnhem. “Als ik alleen maar in het depot zou zitten, dan weet niemand dat het archief bestaat. Ik ga daarom ook geregeld naar de kantoren. In elk kantoor staan objecten tentoongesteld. In Den Haag hebben we beneden een koffiecafé. Het hele café is ingericht met historisch materiaal, zoals foto’s, historisch meubilair, reclamemateriaal en naambordjes van agenten.”

Rondleiding

Ingrid geeft in het depot ook rondleidingen. “Als afdelingen bijvoorbeeld een ‘bosdag’ hebben, dan komen ze soms langs in het depot. Zo liet ik de HR-afdeling oude sollicitatiebrieven zien. Daar kunnen ze uit leren hoe het vroeger ging, maar het zorgt ook voor besef dat veel dingen hetzelfde zijn gebleven. De manier van verzekeren is niet veranderd. Dat laat ik dan zien aan de hand van registratieboeken uit 1863. Aanmelden voor een verzekering gaat tegenwoordig via de computer. Dat is natuurlijk handig, maar in de basis is dit precies hetzelfde als in de beginjaren van onze verzekeringsmaatschappijen.”
Een favoriet item vindt Ingrid lastig te noemen. “Toen ik dertig jaar in dienst was, heb ik een top 30 gemaakt van mijn favoriete objecten. Er is zoveel! Het voelde voor mij alsof ik een favoriet object in mijn huis moest aanwijzen. Dat is onmogelijk. Zelfs na het maken van die top 30 bedacht ik me dat ik nog dingen vergeten was. Ik ben vooral blij dat ik me elke dag mag omringen met de collectie. En wat mij betreft blijf ik dit tot mijn pensioen doen.”
(Marianne van de Werken)

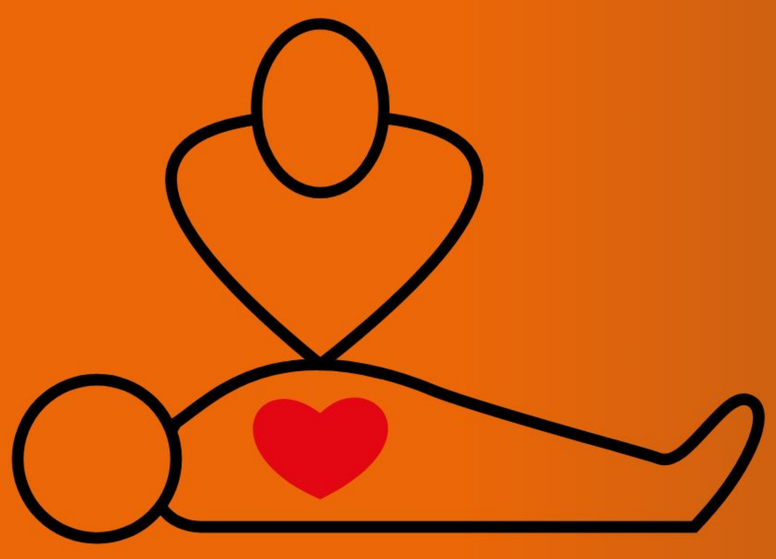

INTERVIEW

Elke seconde telt, ook tijdens een nieuwjaarsreceptie

Het was behoorlijk schrikken aan het einde van de nieuwjaarsreceptie van onze vereniging begin dit jaar. Terwijl de meeste bezoekers bezig waren de Goudse Schouwburg te verlaten, zagen enkele achterblijvers hoe Fred Helsloot zichtbaar moeite had weg te lopen. Hij klampte zich aan een deurpost vast en bleef wankelend staan. Het leek erop dat hij last had van een flauwte, maar de situatie verergerde snel, want hij zakte in elkaar en lag even later languit op de vloer.

Gelukkig werd de ernst van de situatie direct ingeschat. "Toevallig had ik tijdens de receptie met sommige oud-collega's besproken dat ik nog werkzaam ben als Rode Kruis-instructeur en jaarlijks 25 tot 40 cursussen geef waarin reanimatie een prominente plek inneemt. Zij waarschuwden mij, waarna ik direct in actie kon komen", vertelde ons lid Henk Kruik, die terstond begon met hartmassage. "Dat is heel belangrijk, want één op de vier mensen met een hartstilstand buiten het ziekenhuis overleeft het niet."

Naar de AED

Ondertussen had een ander lid van onze vereniging, Ron van Alphen, een sprintje getrokken naar de AED (een draagbaar toestel dat wordt gebruikt bij de reanimatie van een persoon met een hartstilstand). "Als duikinstructeur bij de Nederlandse Onderwatersport Bond (NOB) geef ik reanimatieopleidingen dus ik wist wat ons te doen stond." Gelukkig kwam de oud-collega door dit kordate ingrijpen weer bij bewustzijn voordat de door de schouwburg via 112 gealarmeerde ambulance arriveerde.
De persoon in kwestie, oud-collega Fred Helsloot, werd daarna naar het ziekenhuis vervoerd, onderging allerlei onderzoeken en mocht gelukkig al snel weer naar huis. "Achteraf bleek dat er niets met mijn hart aan de hand was", liet Fred Helsloot mij desgevraagd weten toen ik namens de vereniging contact met hem opnam om te horen hoe het met hem ging. "Het was een flauwte, maar dat konden de mannen die direct ingrepen natuurlijk niet weten. Ik wil iedereen die mij heeft geholpen bedanken, in het bijzonder de twee heren die direct in actie kwamen. Ik heb nog wel een paar weken last gehad van mijn ribben door de hartmassage, maar ben vooral dankbaar dat ze terstond hebben ingegrepen."

Reanimeren doe je zo

Naar aanleiding van dit voorval willen Henk Kruik en Ron van Alphen nog eens benadrukken hoe belangrijk het is dat er direct iets wordt ondernomen als je ziet dat iemand plotseling neervalt.
'Je hoeft niet te kunnen reanimeren om van belang te zijn. Alle telefoonbezitters kunnen immers 112 bellen en via de centralist allerlei instructies krijgen. Bovendien wordt er na zo'n alarmmelding de burgerhulpverlening ingeschakeld. Dat zijn mensen die kunnen reanimeren en die dicht bij de locatie van het slachtoffer wonen. Zij krijgen een sms om naar het slachtoffer te gaan of om een AED te gaan halen. Dit systeem van **Hartslagnu.nl** werkt voortreffelijk in heel Nederland. Er zijn bijna 250.000 burgerhulpverleners en 24.000 AED's. Omdat ze meestal binnen 6 minuten bij het slachtoffer zijn en de AED kunnen gebruiken, is het aantal succesvol gereanimeerden de afgelopen jaren gestegen, legt Henk uit.

Aansprakelijk

"Ook ik ben aangesloten bij Hartslagnu.nl en met mij vele duikers", vult Ron van Alphen aan. "Niet onbelangrijk is dat bij toeschouwers van een calamiteit vaak drie soorten reacties optreden: vluchten, vechten of bevriezen. Hoe meer mensen erbij staan, hoe minder mensen de neiging hebben om te acteren. Ook is er vaak een angst om iets verkeerd te doen of zelfs strafrechtelijk vervolgd te worden of civiel aansprakelijk gesteld te worden. Maar zelfs als er bij een reanimatiepoging ribben gebroken worden, en dat kan zeker gebeuren, zal de hulpverlener nimmer vervolgd of aansprakelijk gesteld worden."
Beide oud-collega's benadrukken daarbij nog eens het belang van het volgen van een reanimatiecursus. "Voor het geld hoef je het niet te laten, de meeste ziektekostenverzekeraars geven een vergoeding voor de cursus vanuit hun aanvullende verzekering", melden ze.
Het bestuur van de vereniging VO-NN is de beide mannen dankbaar voor hun snelle ingrijpen en blij dat het Fred Helsloot goed gaat. De gebeurtenis tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst toont opnieuw aan dat het essentieel is dat zo snel mogelijk de keten van overleven (zie afbeelding) wordt opgestart. Iedereen die daaraan bijdraagt, kan levens redden, al was het alleen maar door snel 112 te bellen, maar nog beter is het natuurlijk om een reanimatiecursus te volgen.
(Hasko van Dalen)

COLOFON

VO-NN Magazine

Uitgever: VO-NN Magazine is een uitgave van uitgeverij Horus in opdracht van de Vereniging Oud-medewerkers NN (VO-NN).

Hoofdredacteur:
Angela van Leeuwen.

Kernredactie:
Tom Kuyper en Ewald Wagenaar.

Vormgeving:
Bureau BADE, Baarn.

Redactieadres:
Administratie VO-NN, Tom Kuyper,
Paul Pellastraat 234, 7558 HM Hengelo.
Telefoon: 035 - 631 21 66.
Actueel nieuws over de VO-NN is te vinden
op de website **www.VO-NN.nl**.

Ledeninformatie: Voor vragen over het lidmaatschap, de collectieve belangenbehartiging op het gebied van pensioenen en op sociaal terrein, of om een adreswijziging door te geven, neemt u contact op met de administratie. De redactie behoudt zich het recht voor om ingezonden teksten in te korten.

© Horus, 2024.

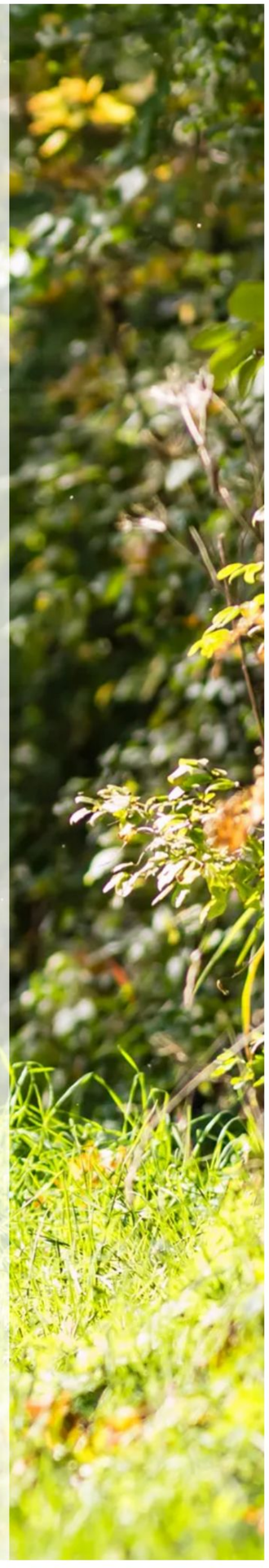

Zandverhalen in Elburg

Wie niet bij de VO-NN-activiteit bij de Zandverhalen in Elburg was, kan hier een video-impressie van elf minuten krijgen. Schitterende sculpturen van zand.